

Bemærkninger til forslaget

Den 11. december 1946 vedtog De Forenede Nationers plenarforsamling en resolution, hvori man fordømte forbrydelsen folkedrab (genocide). Det udtaltes bl. a. i vedtagelsen:

„Folkedrab (genocide) er en fornægtelse af hele befolkningsgruppers ret til at leve, ligesom drab er en fornægtelse af det enkelte menneskes ret til at leve. En sådan fornægtelse af retten til at leve oprører den menneskelige samvittighed, resulterer i store tab for menneskeheden i form af de kulturelle og andre bidrag, som disse menneskegrupper yder, og strider mod moralens bud og mod De Forenede Nationers ånd og mål.“

I vedtagelsen fremhævede plenarforsamlingen videre, at folkedrab er en folkeretlig forbrydelse, som den civiliserede verden fordømmer, og som medfører straf for dem, som udfører den, og for deres medskyldige, hvad enten de er privatpersoner, tjenestemænd eller politikere, og hvad enten forbrydelsen er begået på religiøst, racemæssigt, politisk eller andet grundlag.

Plenarforsamlingen opfordrede medlemsstaterne til at vedtage de nødvendige lovbestemmelser og organisere internationalt samarbejde for at forhindre og straffe folkedrab.

Med udgangspunkt i denne vedtagelse er der derefter indenfor De Forenede Nationers rammer og under medvirken af det økonomiske og sociale råd, generalsekretariatet og særlig tilkaldte eksperter udarbejdet forskellige udkast til en konvention om forebyggelse af og straf for folkedrab, og disse udkast har været gjort til genstand for indgående drøftelse såvel i det økonomiske og sociale råd som i plenarforsamlingen, ligesom medlemsstaternes regeringer under udarbejdelsen har haft lejlighed til at udtale sig om udkastene.

Som resultat af disse overvejelser og forhandlinger vedtog plenarforsamlingen den 9. december 1948 enstemmigt den nu foreliggende konvention om forebyggelse af og straf for folkedrab. Konventionen blev den 28. september 1949 i henhold til kgl. fuldmagt undertegnet på Danmarks vegne af

den faste delegerede ved De Forenede Nationer og forelægges herved rigsdagen med forslag om samtykke til ratifikation.

I tilknytning til en gennemgang af konventionens enkelte bestemmelser fremhæves i det følgende de spørgsmål, som navnlig gav anledning til diskussion under drøftelserne i De Forenede Nationer.

Til art. I.

I bestemmelsen fastslås som konventionens hovedprincip, at folkedrab, hvad enten det begås i fredstid eller under krig, er en international forbrydelse, som parterne påtager sig at forhindre og straffe.

Under forhandlingerne har man været inde på overvejelser om at kæde arbejdet med konventionens udarbejdelse sammen med en kodifikation af principperne i Nürnberg-domstolens statut, idet det heri fastlagte begreb „forbrydelser mod menneskeheden“ omfatter ligeartede forhold. Imidlertid var det efter den nævnte statut en betingelse for strafbarheden af disse forhold, at de var begået i forbindelse med forbrydelser mod freden eller egentlige krigsforbrydelser.

Den 21. november 1947 vedtog plenarforsamlingen at anmode det økonomiske og sociale råd om at fortsætte overvejelserne i forbindelse med udarbejdelsen af en konventionstekst uden at afvente en kodifikation af Nürnberg-principperne, og konventionens artikel I omfatter folkedrab, hvad enten det begås i fredstid eller under krig.

Til art. II.

Denne bestemmelse giver en nærmere definition af begrebet „folkedrab“ i konventionens betydning, idet det fastslås, hvilke menneskegrupper konventionen beskytter, og hvilke handlinger den omfatter.

Beskyttelsen omfatter nationale, etnologiske, racebestemte og religiøse menneskegrupper. Den nærmere afgrænsning af de grupper, der beskyttes, har givet anledning til en del diskussion under konventionens udarbejdelse.

Efter det oprindelige i det økonomiske og sociale råd udarbejdede udkast omfattede